

žez Donavo med krajema Corabia in Giurgiu, da se dobi veza z ogrskimi železnicami čez Červeno vežo (Roten-Turn-Pass) in izgradnjo proge Jassy-Pascani za glavno železnico prve vrste.

Nadaljni členi zadevajo že znane dogovore o povrnitvi železniškega materiala ter iz osebnega, prtljažnega in tovarnega prometa pred izbruhom vojne izvirajoče plačilne obveznosti itd.

Objavlja se tudi med Avstro-Ogrsko in Rumunijo sklenjena pogodba, po kateri Rumunska proti letni priznalnini 1000 levov daje Avstro-Ogrska v zakup ladjedelnice v Turn-Severinu z vsemi napravami in poslopji vred. Teh naprav Avstro-Ogrska ne sme nikdar še naprej dati v zakup kaki drugi državi. Ako Rumunska zakupne pogodbe ne odpove tri leta pred potekom, velja za podaljšano za nadaljnjih 10 let. Avstro-Ogrska si tudi pridržuje, da deloma ali popolnoma vzame v zakup otoke Simianu, Korbu in Ostrovumare.

Med našo in nemško vlado se je sklenila pogodba, po kateri Avstro-Ogrska najkasneje štiri tedne po podpisu nemško-rumunskega miru v ozemlju nad turn-severinsko ladjedelnico v okviru od Rumunije v zakup vzetega okoliša prepusti Nemčiji enako velik del zemljišča, kakor ga obsega dosedanja posebna nemška ladjedelnica, za napravo nove nemške ladjedelnice. Za opustitev dosedanjega nemškega ladjedelniškega obrata na tem mestu dobi Avstro-Ogrska enkratno odškodnino 350.000 mark. Nemška vlada se tudi zaveže, da ponudi Avstro-Ogrski 10 odstotno kapitalsko udeležbo pri nemški ladjedelnici v Giurgiu in primerno nadzorstvo v nadzorstvenem svetu. Ta ladjedelnica bo z avstrijskimi in ogrskimi naročili ravnala tako, kakor z nemškimi.

Rumunska vlada potrdi to pogodbo v vseh točkah.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Hijene. Opazili smo že marsikatero nesramnost v prvaških listih. Ali kar sta si v zadnjih številkah „Slov. Gospodar“ in „Straža“ dovolila, to je že tako ustudno, da človek res ne ve, ali sedijo v uredniških teh listov ljudje ali pa groboskrumne hijene. Kakor znano, je umrl gosp. Maks Straschill na Bregu pri Ptujju. Kako priljubljen in spoštovan je bil, pokazal je njegov pogreb. Pa to je vse eno; tudi ko bi bil pokojnik ne vem kak zlobnež, veljala bi tudi o njem beseda: „O mrtvih govori le dobro.“ Gospod Straschill je umrl tudi kot katoličan s tolažbami svete vere in je torej ravno katoliško časopisje dolžno, obmolkniti ob odprtem grobu z vsako kritiko. „Slovenski Gospodar“ in „Straža“, za njimi pa seveda cela druhal ostalih slovenskih listov so se vrgli kakor zbesnele hijene na še toplega mrliča, nepozabnega pokojnika. Lagali so o njem — najsmušnejša je na primer laž, da Straschillove oči niti nemškega ni razumel — psovali so ga na vse načine, kakor živega nasprotnika, in se veselili, ker jim pokojnik ne more več odgovarjati in ker se na more več braniti. To je krščanska morala v naših krajih. Tako nas učijo blagoslovljeni činitelji katoliške vere! O odprtem grobu proklinjati, na še toplega mrliča pljuvati, to je krščanstvo tistih naših nasprotnikov, ki so nas vedno za brezverce imeli. Tega načela se mi seveda ne bodemo držali. Mi bodemo ostali Kristjani v pravem smislu besede, to se pravi v smislu evangelija, ki nam veli ljubezen do bližnjega ter celo ljubezen do sovražnika. . . . Vi pa, farizejski hujskači, ki hočete iz jugoslovanskega sovraštva celo naše grobove razrušiti, sramujte se. Vi posnemat le hijene!

Mesto venca na krsto in v blag spomin pokojnega gosp. Maksa Straschill darovali so ubogim občine Breg pri Ptujju gospa Maria Straschill 40 K, obitelj Johann

Wressnig 20 K, družina Anton Koss 20 K, gosp. Georg Siretz 5 K, vsi iz Brega; nadalje gosp. Alois Repa iz Ptujске gore 20 K. Krajni ubožni svet občine Breg pri Ptujju izraža vsem blagim darovalcem svojo najboljšo zahvalo.

Iz Brega pri Ptujju se nam poroča: Za župana občine Breg pri Ptujju bil je izvoljen gospod Anton Koss, pek, gostilničar in posestnik na Bregu pri Ptujju.

Tatvina. Iz Brega pri Ptujju se nam poroča: V torek dne 21. t. m. ponoči je bila pri posestniku Ignacu Windisch na Gornjem Bregu ukradena cela konjska oprema v vrednosti 1600 kron. Najditelju tatinkega zločinca se podari 100 kron nagrade.

Celjska orglavska šola. Piše se nam: „Slovenski Gospodar“, to staro motovilo naznanja, da se od sedaj sprejemajo tudi deklice v Celjsko orglavsko šolo. To šolo se mora obiskovati tri leta, vodi jo popolnoma neizobražen Ber var. Zadnji čas mu je pomagal poučevati tudi njegov sin, (nič izobražen), ki je od začetka vojske do zdaj avanciral do gefrajtarja. Odločno svarimo, vse stariše. Mladenič, ki je absolviral to šolo, je izgubljen, če ne zna kakega rokodelstva. Vsak suster lahko preživi ženo, organist je ne more preziveti in tudi ne sme imeti, ker župniki nočejo oženjenih. Pomislimo samo, koliko škode je ta šola naredila. Ko bi vsi ti mladi zapeljani ljudje obiskovali učiteljišče tri leta, kolikor izobraženih ljudi bi imeli, katere v tej vojski tako potrebujemo. Mariborski škof, ki je s to šolo že toliko mladih ljudi oropal mladosti in življenja, se nič poslednje sodbe ne boji, samo druge ž njo straši. Še enkrat svarimo vse stariše pred Celjsko orglavsko šolo.

Tolpa železniških tatov. Iz Maribora se poroča: V neki tukajšnji večji gostilni stanovali so že delj časa sem trije Hrvati, ki so bili skozi njih obnašanje sumljivi: Podnevu so spali, zvečer odšli in se še le zjutraj zopet vrnili. Ko sta prišla dne 14. t. m. dva stražnika v gostilno, da preiščeta sumeče, našla sta le dva in sicer 25-letnega Ivana Belic iz Osijeka in 30-letnega Antona Krcelica iz Blaski-Like. Izdala sta se za trgovinska potovalca in sta trdila, da sta prišla na počitek v Maribor. Oba se je gnalo potem v stražniško sobo. Med potjo poskušal je Krcelic pobegniti, a se ga je kmalu doseglo. Na sumu sta, da pripadata že znani zmikavi tatinski tolpi Matkovič, katera na kolodvorih že dolgo časa svoje zločine vganja in od katere se nahaja že pet članov v mariborski okrožni kaznilnici. Šesti član in sicer vodja tolpe, Matija Matkovič je dne 9. t. m. po težki operaciji iz mariborske bolnišnice pobegnil in še se ga do sedaj ni moglo zasačiti. Belic javil se je bolan in se ga je bolnišnica izročilo, kjer se je isti dan v lastni obleki pobegnil. Tretji, ki se imenuje baje Emerih Rendeli in nosi na desnem očesu črno prevezo, se ni vrnil več v gostilno.

Tatinski vlom pri ces. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru. Dne 10. ali 11. t. m. se je pri okrajnem glavarstvu v Mariboru med drugim ukradla tudi uradna štampilja z avstrijskim orlom in štampilja ces. kr. okrajnega nadkomisarja Schaffnera z njegovim podpisom. Storičla se še dosedaj ni dognalo. Ker pa ni izključeno, da bi se rabilo ti dve štampilji za ponarejanje listin ali v druge slične čine, se na pozornost istih opozarja.

Krapina-Toplice zdravi giht revma išias
(Hrvatsko) Pojasnila
in prospekt gratis.
Dobra oskrba zasigurjena! 153

Razno.

Drago jajce. V Londonu je bilo te dni na dražbi prodano za 1200 K orjaško jajce ptiča iz rodu aefornov, ki je nekoč živel na Mada-

gaskarju. Jajce je imelo v objemu skoraj meter. Kakšna škoda, da ti ptiči ne žive v današnjih dneh in sicer pri nas! Kako prav bi prišlo gospodinjam ko bi vsak dan imele vsaj eno tako jajce.

Vežuv pred novim izbruhom. Professor Mellagra, znani učenjak, je preiskaval nedavno Vežuv in dognal, da se je razširilo ognjenikovo srednje žrelo na 12 do 15 metrov v severni smeri, in sicer vled izbruhov v decembru 1917. Plamen se dviga iz Vežuva do 40 metrov visoko in bluva zdaj velikanske množine gorečega in žarečega pepela, znamenje, da se pripravljajo v ognjeniku grozne reči.

Sleparji in zločinci v centralah. „Hlas“ piše pod naslovom: „Kdo gospodari v centralah? čitamo v „Obch. listech“ z dne 3. maja: „Nadzornik pravljijne centrale „Geos“ L. Schenker je bil že dvakrat kaznovan zaradi sleparstva. Zdaj ga je prišla oblast tretjič, ker je izvalil od neke tvrčke 1700 K za obljubo, da ji preskrbi 20 vagonov zelenjave za dober kup. Pa se čudimo, da centrale ne izpolnjuje svoje naloge, ko so vendar pri njih nameščeni na odličnih mestih notorični sleparji.“ Čisto prav. Centrala „Geos“ je tako delovala, da skoz celo zimo na našem trgu jabolk sploh ni bilo, ki so pa prišla pozneje iz skladišč na trg, seveda nedosežno draga, večkrat po 10 K 1 kg. Da je pa nadzornik centrale „Geos“ slepar, se sploh ne čudimo, ker je obče znano, da po nekaterih centralah sede bivši zločinci, da celo take osebe, ki so bile iz mesta iztirane policijskim potom.

Kaj pa bomo kadili? Kakor poroča tobačna režija trafikantom, bo prišel na trg že prihodnje dni „vojni tobak“ za kadilce iz pip. Lahko si je misliti, kako more biti še bolj vojni tobak, kakor je ta, s katerim osrečuje tobačna režija kadilce. Poroča se, da je avstrijska tobačna režija kupila 15 tisoč meterskih stotov starega hmelja. Zakup je posedek bivši poljski minister. Meterski stot hmelja so plačali po 108—112 K. Dober tek!

Znani matematik padel. Vojska pač ne vpraša, kdo da si in ne dela razlike, temveč kosi vse vprek. V bitki pri Cambrai padel je znani nemški matematik Herbert Herkner, ki je bil genij v svoji stroki. Profesor Born sam sloviti strokovnjak piše o njem v strokovnem nemškem listu, da je bil Herkner v matematičnih znanostih pravi fenomen. Taki genij se baje rodi vsakih sto let. Padli strokovnjak je bil sin znanega berlinskega narodnega gospodarja.

Proti muham je treba že zdaj začeti vojsko. Nikjer ne puščajmo ostankov jedi in drugih podobnih snovi, ki se kvarijo in tvorijo glavno gnezdo muh, nudeč njih ličinkam hrane v izobilju. Kadar belimo sobe, denimo v apno nekaj galuna in sicer na 50 litrov vrele vode 1 kg galuna; če primešamo k temu nekoliko sodnega luga, dobimo zmes, ki uničuje ves mrčes in zalogo. Če vlijemo na krožnik nekoliko mleka in pridenemo žlico formalina, ali če vlijemo na sladkor nekaj formalina, kmalu v sobi vse muhe poginejo. Lep, napravljen iz dveh delov kalafonije, iz dela trpentina in olja iz ogrščice, kateremu se prida nekaj sirupa in na lahnem ognju raztopi in zmeša, je izborno muholovno lepilo, ki ga natresemo na papirnate trake ali na brezove šibice. Snažnost in odstranitev vseh razpadajočih snovi jako ovira, da se muhe prevéč ne pomnože.

Vojni klobuk. Neki mož, katerega klobuk je bil že nekaj let pred vojno nov, bil je od svojega prijatelja norčevan: „Tvoj klobuk se mi dopade. Koliko kart za mast pa bi ti za njega zahteval?“

Proglašitev nevtralnosti Rumunije. „Temps“ poroča: Nova rumunska vlada je vročila oficijelno izjavo, s katero izjavlja, da je Rumunija nevtralna in naznanja, da razveljavlja vojaško-politične pogodbe s sporazumom.

Prepoved krmiti zeleno žito. Pri vladajočem izvanrednem pomanjkanju klaje (sena in slame) bi znala lepo stoječa rž in žito kmetovalce zapeljati, da bi zeleno pokrmili, posebno, ker je v nekaterih deželah in pokrajinah zeleno krmljenje iz travniških pridelkov

še zaostalo. Da se pa kolikor možno neskrasno pridela prihodnje žetve omogoči, je potrebno, da se opozorijo na dotično prepoved c. kr. poljedelskega ministerstva z dne 19. maja 1915, drž. zak. štev. 128, s katero se je pripovedalo pod kaznijo pokladati zeleno žito živini.

Devetinstirideset milijonov kron nas stane vojska vsak dan, piše „Prager Tagblatt.“ Devetinstirideset milijonov kron! Čeravno je nezasišeno, vendar se vprašamo! „Kaj vse bi se dalo v mirnem času narediti za ta grešni denar? Šole, bolnice, čitalnice in muzeje bi si lahko postavili. Urejeno bi bilo lahko socialno zavarovanje v nezasišani potrti in nedosežni popolnosti. Za vsak ubogi milijon državnega proračuna bi se v mirnih časih razpravljalo in pripravilo brez konca in kraja, zdaj pa letijo milijoni v zrak, vsako urico dva milijona! Pa ne samo pri nas, v Nemčiji nič manj, najbrže še več; a pri naših sovražnikih ni ta račun nič manjši. Vse to se nakopičuje na milijarde in milijarde, ki bodo vse življenje, vsako kulturno gibanje in delo obremenjale ne-le nam in našim potomcem, ampak tudi otrokom naših otrok. Človeška fantazija je v obče preslaba, da bi si zamogla predstavljati vso životarjenje in vse davke, ki bodo potrebni, da bi se odstranilo te piramide dolgov. Razglasuje se celo vrsto novih davkov: kapljico na žareče železo. Če ne bodo dolgovni na kakšen način odpravljene, bo imel denar zmiraj manjšo vrednost, bo otežkočal življenje vsakega posameznega državljan in celo sam državni bankerot ne bodo nič drugega nego neznosni in brutalni način obdačenja vseh prebivalcev. A vendar še to vprašanje vojnih bremen ni najbolj žalostna stran vojske. Vojska stane še mnogo več: toplo, zdravo, nenadomestljivo človeško kri. Vsako poročilo generalnega štaba je druge vrste račun. Poveljnik računa z človeškim življenjem, prevdarja ali odvaga uspeh, računa z izgubami, ki so jih pričakovali, in se vprašuje, če je vrednost boja v razmerju s stroški. Pošilja se bataljone in polke v smrt, če to zahteva taktičen ali strateški cilj. Včasih tudi preplača zmago. Nemci umejo ves čas štediti z moštvom in materijalom, ali vendar imajo tudi oni grozne izgube. Doslej se računa na 7 milijonov človeških žrtev. A vojska se dotika tudi nas v zaledju z lakoto. Na frontah padajo krepki možje in mladeniči, cvet naroda, v zaledju pa v istih odstotkih starci žene in drobna deca. Grozno. Pa še ni videti konca.

Skoropadski se naslanja na Nemčijo. Skoropadski je te dni v Kijevu priredil pojedino, katere so se med drugimi udeležili tudi vojvoda Leuchtenberg, ministerski predsednik Lysogub in upravitelj zunanjega ministerstva Poltov. Med razgovorom o notranjem položaju je Skoropadski izjavil nekemu nemškemu časnikarju: „Z vsjo resnobo in čisto oficijalno, v navzočnosti ministerskega predsednika in upravitelja zunanjega ministerstva vamim potom Vašega lista nemške socialne demokrate, naj pošljejo tri člane v Ukrajino. Jamčim za to, da bodo najboljšje sprejeti in na noben način ovirani. Lahko bodo videli vse, vse preskusili in z vsakim govorili in potem naj kot socialno poučeni in odkriti možje razglase resnico. Tesna naslonitev na Nemčijo ni samo notranja potreba, ki tiči v lastnem interesu Ukrajine, marveč je za sedaj in pozneje nujna potreba realne politike v obojestransko korist. Ne vem, od koga bi se za našo državno upravo več naučili in imeli več koristi kot od Nemcev.“

Rekvizicije v Rumunski. Avstrijski državljani, ki so bili po rumunskih četah v Rumunski odškodovani vsled rekvizicij brez potrdil, naj se v ta namen, da se jim napravi nadomestna potrdila ob navedbi natančnega načina in morebitnih priče obrnejo na posredevnico za ohrambo avstrijske imovine v inozemstvu. (Schutzstelle für österreichische Vermögen im Auslande in Wien I., Stubenberg Nr. 8.)

Rumunski kralj o sklenjenem miru z Rumunijo. Kralj Ferdinand je brzojavil ministrskemu predsedniku Marghilomannu: Vzajem na

znanje v Bukareštu sklenjen mir. Zahvaljujem se Vam in ostalim rumunskim delegatom za izpolnjeno težko in požrtvovalno delo, ki ste ga izvedli v varstvo naših pravic v bolestnih trenutkih. Kot kralj in Rumun popolnoma zaupam bodočnosti mojega vrliga in hrabrega ljudstva. Zahvaljujem se Vam na zagotovitvi zaupanja, v napredek in moč dežele pod mojim in vodstvom dinastije.

Vojni kruh. Prejeli smo: Nič bi ne imeli zoper vojni kruh, saj smo prisiljeni računati z vsemi vojnimi posledicami, ki so vselej bile in bodo slabe. Toda nekaj drugega je, kar bi bilo pa lahko boljše in s tem ustreženo marsikomu, če ne znabiti vsem: to je snaga vojnega kruha. Snaga, lepa beseda, ki pa pri našem vojnem kruhu nikakor ne pride v poštev. Če se dobe v vojnem kruhu treske, pesek, papir, cunje ter gumbi, če se je dobil notri že cel šop las, cel šturek, če je neki gospod pogoltnil z vojnim kruhom celo šivanko, ki mu jo je moral potegniti iz grla zdravnik, potem se pač lahko reče, da je vojni kruh nesnažen in da ga nihče ne more jesti s slastjo, če je še tako lačen. To je vse zato, ker moke nihče ne seje, dasi se pretresa kdove kod, predno nastane iz nje kruh.

Železniška nesreča. Iz Sarajeva poročajo, da se je ob hercegovsko-dalmatinski meji zgodila velika železniška nesreča. Vsled trčenja dveh vlakov je skočilo s tira sedem vagonov, dva sta padla preko nasipov. Deset oseb je težko ranjenih.

Hazardne igre v Budimpešti. Vojaška policija v Budimpešti je prišla na sled, da skoro po vseh večjih kavarnah igrajo hazardne igre za mnogo tisoč kron. V neki kavarni so zaplenili banko z vsebino 40.000 kron. V neki drugi kavarni so aretirali dva trgovca, ki sta igrala za 7000 kron.

Vojaški konji za poljedelce. Vojno ministerstvo je odredilo, da se bodo v svrhu pospeševanja poljedelstva oddajali vojaški konji v zasebno uporabo. Reflektanti dobe konje pri razpečevalnici konj (Pferdeverwertungsstelle) proti podpisu reverza.

Kaj vse pride v vojni kruh. Dandanes v hrani nismo nič izbirični. Če ni pristne hrane, rabijo se razna nadomestila, ki jih ljudstvo žriva in navadno molči. Ali večkrat se rabijo pa že take snovi za vojna živila, da morajo z njimi zbuditi naše občno ogorčenje. Tako so na podlagi pritožb nekaterih konzumentov aprovizacijski kruh na Dunaju kemično preiskali in našli, da sestoji iz naslednjih snovi: plesniva moka, gnil, zmrzel krompir, repa, les, kreda in papirnata kaša. Časniškega papirja jako primanjkuje, da je večina časnikov primorana v več ko desetkrat manjšem obsegu izhajati nego pred vojsko, ali za kruh je papirnate kaše še vedno več ko preveč. Pač znamenje časa.

Naredba o uvedbi okrožij na Češkem. Dne 19. maja je državni zakonik priobčil ministersko naredbo o uvedbi okrožnih vlad na Češkem. Naredba določa, da se stalno nastavi na Češkem dvanajst uradnikov, ki bodo izven namestniškega sedeža v imenu namestnika reševali namestništvene posle. Uradniki se imenujejo okrožni glavarji, ozemlje na katero se razteza delokrog posameznika, okrožje in njihovem vodstvu podrejeni urad — okrožna vlada. Kot prvi začneta poslovati 1. januarja 1919 okrožni vladi v Ljutomerah za okrožje Ljutomerice in v Kraljevih Vinogradih za okrožje praške okolice. Okrožnim glavarjem se v njihovem uradnem okolišu nasplošno odkaže tisti stvarni delokrog, ki pripada po obstoječih zakonih in naredbah namestniku, posebno nadzorstvo nad podrejenimi oblastmi in organi, izdajanje uradnih odredb in ukrepov, kakor tudi pristojnost odločevanja v drugi instanci. Namestništvu ostane pridržano vrhovno nadzorstvo in tudi vrsta agend. Razen tega ostane kraljevo glavno mesto Praga z bližnjimi občinami, ki imajo tvoriti bodočo veliko Prago, tudi poslej pod neposredno podrejenost namestniku. Okrožja se bodo ustanavljala polagoma, drugo za drugim: razen Kraljevih Vinogradov in Ljutomerice v Trutnovu, Budjevicac, Časlavi, Taboru, Plznu, Pisku, Libercu, Jičinu, Hebu in Kraljevem

Gradcu. Varstva manjšin v okrožjih se naredba ne dotika.

Odbor, ki priredi avdijenco do presvitlega cesarja, je pod vodstvom okrajnega načelnika Orniga ob enem neumereno na to deloval, da se okraju tudi v gospodarskem oziru kolikor mogoče pomaga. Posrečilo se nam je tudi, da smo dobili iz Ogrskega pod največjimi težavami **50 vagonov krmilne slame.** Le ta se bode po primereni ceni razdelila med naše kmetovalce. Naznanila se sprejema v pisarni „Štajerea“ v Ptuj.

Loterijske številke.

Gradec, 22. maja 1918: 59, 29, 35, 15, 49.
Dunaj, 18. maja 1918: 39, 46, 29, 85, 45.
Trst, 15. maja 1918: 47, 48, 65, 32, 80.
Linc, 11. maja 1918: 64, 39, 80, 67, 87.

Znana eksportna firma **Max Böhmel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/51** uvelja je novi, jako praktični ročni žitni mlin, s katerim se zamore žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin je vsaki hiši toplo priporočati.

Poziv!

Podpisani naznanjam naročnikom sodov, naj svoj les za sode v tem času v izdelovanje prinesejo, ker bi v jeseni težko bilo, sode v kratkem času izvršiti.

Obročje za sode dam jaz na razpolago ter se zaračuni izdelovalcu je po zmernih cenah.

Kupujem tudi vsakovrstni les za sode in ga plačujem po najboljših cenah.

JOHANN STEUDTE

sodar, Ptuj.

Vinska zadruga v Ptuj kupi vino po dobri ceni. Ponudbe se pošlje na gospoda načelnika Hans Perko v Ptuj.

Razglas.

Na deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru se razpiše z začetkom šolskega leta 1918/19 več deželnih prostih mest.

Prosilci za taka prosta mesta morajo biti na Štajersko pristojni in najmanj 16 let stari. Oni morajo svoje nekolekovane, na štajerski deželni odbor v Gradcu naslovljene prošnje, katerim je dodati krstni in domovinski list, spričevalo o cepljenih kozah in o zdravju, npravnostno in odpustno spričevalo, do najkasneje 15. julija t. l. osebno ravnateljstvu deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru predložiti, katera podaja natančnejša pojasnila.

Gradec, 4. maja 1918.

227 **Od štajerskega deželnega odbora.**